

[Hauch.]

alene har Ret til at tænke, tale og tro, som han vil, men ogsaa til at udnytte de Evner og Kræfter, som Naturen har udstyret ham med, i det Erhverv, hvorved han nu en Gang har valgt at tjene sit Brød. Selvfølgelig skal enhver have Lov til at melde sig ind i en hvilken som helst lovlig Forening, Sammenslutning eller Organisation, og naturligvis skal vedkommende ogsaa overholde de Forpligtelser, han er indgaaet paa. Men de Organisationer, han hører til, skal ogsaa nok sørge for, at det sker. Der maa imidlertid levnes ham Frihed til at være udenfor, uden at det økonomisk kommer ham til Skade i hans Erhvervsvirksomhed; han maa kunne kræve, at Samfundet beskytter ham imod økonomisk Forfølgelse og Boykotning, der fører til økonomisk Fortræd eller til økonomisk Ruin for ham. Hvis han er i Overensstemmelse med den gældende Ret her i Landet, skal en Organisation, som han ikke ønsker at have noget med at gøre, ikke have Lov til ustraffet at slaa ham ned gennem de Love og Vedtægter, skrevne og uskrevne, som en saadan Organisation har skabt sig. Det er det, man gennem denne Lov ønsker at slaa fast, den Slags Ting bør og skal Samfundet ikke finde sig i. Tyranni er i enhver Form farligt for et Samfunds sunde Trivsel, derom er vel i og for sig alle enige, i hvert Fald i Teorien. Men Organisationstyranni er en særlig farlig Form for Tyranni, fordi det er saa upersonligt, det er ikke til at faa fat paa den, der udøver det. Det personlige Ansvar bliver gennem den kollektive Form til sidst saa fortyndet, at det helt forsvinder. Derfor maa man gøre et Forsøg paa at dæmme op mod Overgreb af den Art. Dette Lovforslag, som vi her behandler, er et Forsøg derpaa.

Man har sagt om Lovforslaget, at det er betydningsløst. Det er ganske sikkert ikke rigtigt; og det skal nok vise sig, at det ikke er rigtigt, naar Loven skal praktiseres. Men det er muligt, at det vil vise sig, at Loven ikke altid vil være i Stand til at ramme det Uvæsen, man gennem den søger at komme til Livs. Det er muligt, at man gennem Loven ikke fuldt ud vil være i Stand til at forhindre, at private Sammenslutninger gennem de Metoder og de Midler, de betjener sig af, sætter Grundlovens Aand og Mening og Næringslovens Bestemmelser om Næringsfrihed ud af Kraft. Men skulde det vise sig at blive Tilfældet, maa Lovgivningsmagten gaa videre ad den Vej, man her betræder.

I den Henseende maa jeg for Resten for

en Gangs Skyld være enig med „Jyllandsposten“ for 27. Januar. Bladet tager i en Spidsartikel den nævnte Dag paa en blid, men ret fast Maade Afstand fra sin daglige politiske Vejleder, Grev Holstein, og skriver med Hensyn til det Lovforslag, vi her behandler, følgende, som jeg skal tillade mig at anføre:

„Det danske Samfund er overorganiseret, ikke mindst paa Erhvervslivets Omraade. Man har set, at Overorganisationens Uhyre paa mangfoldige Omraader lammer baade Industri og Landbrug. Organisationerne viser sig ofte at være stærkere end baade Doms- og Statsmagt, og Arbejdets Frihed er efterhaanden blevet gjort illusorisk — tænk blot paa Lyngsies Tyranni! Det er paa Tide, at der gribes ind mod de groveste Misbrug. Og viser det sig, at de foreslaaede Lovbestemmelser ikke er tilstrækkelige til en Begrænsning af Misbrugene, ja, saa er der naturligvis ingen anden Udvej end at revidere dem paa Grundlag af de indhentede Erfaringer.“

Det er det Resultat, den Mand, der har skrevet „Jyllandsposten“s politiske Leder, er naaet til i sine Overvejelser angaaende denne Sag, og jeg nærer ikke nogen som helst Tvivl om, at hans Opfattelse deles i vide Kredse af Befolkningen uden Hensyn til, hvilken politisk Opfattelse man i øvrigt til daglig Brug har.

Man har endvidere benyttet Betegnelsen Klasselov om Forslaget og til Eksempel anført, at Truster, Monopoler og Karteller var uberørte af dets Bestemmelser. Det er jo rigtigt, de er nemlig akkurat lige saa uberørte deraf som Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne, saa længe disse Organisationer ikke paa uberettiget Maade begrænser den enkeltes frie Adgang til Erhverv og Arbejde. Men dersom de gennem deres Virksomhed overtræder Loven, falder de selvfølgelig ind under dens Bestemmelser; de Straffebestemmelser, Loven indeholder, er der selvsagt ingen dansk Borger, der kan unddrage sig, dersom han efter Domsmagtens Opfattelse falder ind under Loven.

Jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Omtale af Lovforslagets enkelte Paragraffer, dels under Hensyn til, at det er gjort af den højtærede Handelsminister, dels ogsaa under Hensyn til, at alle Medlemmer i det høje Ting ikke alene nu, men saa ofte i den senere Tid har haft Lejlighed til at beskæftige sig med Lovforslaget. Jeg ønsker kun at sige, at § 3, der indeholder Lovforslagets Straffebestemmelser, fastslaar, at der for Overtrædelser